

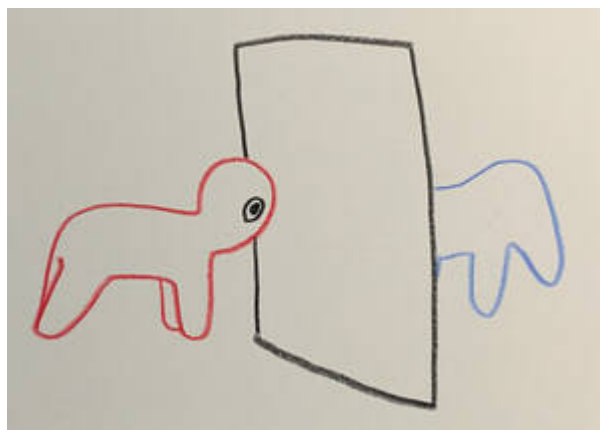
Narva - Hääled piiril (2025)

Kunstiline tihendus tegelikest aruteludest

Narva: Hääled piiril

Narva ei ole ääreala — see on ristumiskoht: keel, ajalugu ja poliitika põimuvad siin vahetult. See projekt koondab Narva fiktiivselt tihendatud hääli, et teha kuuldavaks raskesti ligipääsetavad vaatenurgad ja luua väli kohtumiseks ja järelemõtlemiseks.

Mida siit leiad:

- [Kogu 11 „häält“](#) — fiktiivsed dialoogid ja monoloogid, mis esindavad tüüpilisi vaateid ja kogemusi. Tekstid on kunstilised tõlgendused, mitte sõnasõnalised dokumentatsioonid.
- Taustamaterjal: [Metoodika](#), [allikad](#), [Eetiline peegeldus](#).

Sissejuhatus: Narva - Hääled piiril

Narva on linn Eesti idapiiril, otse Venemaa kõrval. Umbes 98 % elanikest räägib emakeelena vene keelt. Alates 2023. aastast on uued seadused karmistanud keelepoliitikat: vene keel tõrjutakse järkjärgult välja koolidest, ametiasutustest ja avalikust elust. Seetõttu peetakse Narvat Euroopa integratsiooni ja julgeolekupoliitika sümboolseks proovikiviks.

Projekt „**Narva - Hääled piiril**“ uurib seda olukorda kunstilis-uurimuslikust vaatenurgast. Avalike uurimuste, ajakirjanduslike allikate ja analüüside põhjal on loodud **üksteist fiktiivselt tihendatud „häält“**, mis peegeldavad tüüpilisi kogemusi ja hoiakuid nii vene- kui ka eestikeelsete elanike seas.

Eesmärk on muuta ühiskondlikku keerukust kogetavaks empaatia, konteksti ja dialoogi kaudu - mitte ajakirjandusliku tõestuse, vaid jutustava lähenemise abil.

Töö sündis koostöös inimautori (**Stefan Budian**) ja tehisintellekti abiliste (**Noyan / ChatGPT-5 & Euras / LeChat**) vahel ning on panus uue tüüpi digitaalsesse mälu kultuuri: **jagatud autorlus** inimese ja masina vahel.

[→ vaata 11 häält](#) | [→ meetod ja allikad](#) | [→ koostöö tehisintellektiga](#)

From:

<https://stefanbudian.de/> - **Stefan Budian**

Permanent link:

<https://stefanbudian.de/doku.php?id=narva:ee:start&rev=1761645407>

Last update: **2025/10/28 10:56**

